

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การพัฒนาแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ
ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

The Development of Measurement and Assessment Model
for Elderly Students in Distance Education
at Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์ จำแนกสาร

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล

ประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำนำ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล ประจำปีงบประมาณ 2563 จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้สูงอายุต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และเพื่อพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เปิดโอกาสทางการศึกษาในการรับนักศึกษาทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะนักศึกษาผู้สูงอายุที่มีสภาพธรรมชาติแตกต่างจากนักศึกษาวัยเรียนทั่วไป ทั้งด้านสภาพร่างกายที่เสื่อมถอยลงในทุกด้าน อีกทั้งความจำเป็นและการทำงานของสมองที่ลดลง และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้สูงอายุต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ขั้นศึกษาความคิดเห็นด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ครอบคลุมทุกสาขาวิชา (2) ขั้นศึกษาความคิดเห็นด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย (1) ขั้นพัฒนารูปแบบ โดยการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 ท่าน และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการนักศึกษาผู้สูงอายุ 10 คน (2) ขั้นตรวจสอบยืนยันคุณภาพรูปแบบ สรุปรูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การประเมินขณะเรียนรู้ (AAL) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (AFL) และการประเมินผลการเรียนรู้ (AOL) ทั้งนี้ยังคงรักษาคุณภาพมาตรฐานการวัดและประเมินตามหลักสูตรปริญญาตรี โดยปรับบางประเด็นให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติของนักศึกษาผู้สูงอายุ เช่น ปรับลดจำนวนข้อสอบปรนัย และเพิ่มขนาดตัวอักษรสำหรับข้อสอบอัตนัยหากนักศึกษาไม่สะดวกเขียนตอบ สามารถใช้วิธีอัดเทปหรืออัดคลิปเสียงเพื่อบันทึกคำตอบ สำหรับอนาคตควรมีการพัฒนาหลักสูตร เช่น หลักสูตรระยะสั้นที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ โดยอิงโครงสร้างชุดวิชาตามหลักสูตรปริญญาตรีเพื่อประโยชน์ในการเทียบโอนหน่วยกิตได้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการนำสารสนเทศจากงานวิจัยครั้งนี้ปรับใช้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุเพื่อช่วยให้นักศึกษาผู้สูงอายุสำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายและบรรลุความสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุต่อไป

ศิริรัตน์ จำแนกसार

24 มิถุนายน 2565